

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Başbakan Sayın Binali Yıldırım tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

M. Bakan

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası, Başbakan Binali Yıldırım katıldığı bir televizyon programında, askeri birliklerin şehir dışına taşınacağını ifade etmiş; Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki ise, askeri alanların şehir dışına taşınması çalışmalarına yönelik 81 ildeki durumu incelemek üzere Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan oluşan bir komisyon kurulduğunu açıklamıştır.

Askeri kışlaların imara açılması çalışmaları ilk olarak 2007'de gündeme gelmiştir. Büyük kısmı şehir merkezlerinde olan askeri alanların metrekare olarak değeri çok yüksektir. Geçmiş dönemlerde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin elinden devlete geçen alanların durumu dikkate alındığında, çok sayıda askeri arazinin pek çok nedenle devlete devredildiği, ancak daha sonra pek çoğunun kamuya yararlı sosyal alanlar olarak değerlendirilmek yerine, imara açılarak konut veya ticari alanlara dönüştürüldüğü görülmüştür.

Örneğin, 1959 yılında İstanbul Zekeriyaköy'deki 506 dönüm ormanlık alan, 'milli güvenlik amaçlı' olarak metrekaresi 3 dolardan köylülere alarak kamulaştırılmıştır. Ancak bu alan, 2010 yılında önce Orman Bölge Müdürlüğü'ne, ardından TOKİ'ye devredilmiş, TOKİ'ye devrinden sonra da ihaleyle özel bir firmaya verilmiştir. Söz konusu alanda şu anda yaklaşık değeri 1.5 milyar doları bulan konut projesi bulunmaktadır.

Askeri alanların şehir dışına taşınmasıyla ilgili tartışmalar sürerken, sivil toplum örgütleri konuyla ilgili hassasiyet, endişe ve önerilerini kamuoyuyla paylaşmaya başlamıştır.

İstanbul ve Ankara'da taşınmasına başlanan askeri alanlarla ilgili oluşan kamuoyuna karşılık İzmir'de yaklaşık 100 bin dönüme ulaşan askeri bölgelerle ilgili belirsizlik sürmektedir.

Bu çerçevede, İzmir Ticaret Odası, bu alanların kamuya terkiyle kentin nefes alabileceğini, sosyal donatı alanları, turizm merkezleri ve yeni cazibe merkezleri oluşturulabileceğini belirterek konuyla ilgili özel bir çalışma başlattığını ve bu yerlerin İzmir için daha faydalı bir şekilde kullanımıyla ilgili araştırma yaptıklarını açıklamıştır.

Öte yandan TMMOB Mimarlar Odası, kent merkezlerinde boşaltılacak askeri alanların ve askeri yapıların yeniden işlevlendirilmesi konusunda yaptığı açıklamada, boşaltılacak askeri yapıların ve alanların sahip olduğu tarihi, mimari, mekânsal bellek ve kimlik değerlerine özen ve duyarlılık gösterilmesinin yasal ve kültürel bir sorumluluk olduğunu vurgulamıştır.

İzmir'in metropol ilçelerde bulunan belli başlı askeri bölgelerin

- Ege Ordu Komutanlığı Karargahı- Narlıdere
- İstihkam Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığı-Narlıdere
- Ulaştırma Personel Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığı-Gaziemir
- Hava Teknik Okullar Komutanlığı- Gaziemir

7833 neri

- Hava Astsubay MYO Komutanlığı-Gaziemir
- 2. Ana Jet Üs Komutanlığı- Çiğli
- Ege Deniz Bölge Komutanlığı-Bayraklı
- İzmir Tersane Komutanlığı - Karşıyaka
- Maltepe Askeri Lisesi-Güzelbahçe
- Deniz Er Eğitim Tabur Komutanlığı- Poligon- Karabağlar
- NATO Müttefik Kara Ordusu Komutanlığı- Buca
- 57. Topçu Tugayı- Bornova

olduğu dikkate alındığında, bu alanların kent yaşamı içinde sosyal ve çevresel açıdan hayati bir konuma sahip olduğu kadar, imar yönünden de ranta açık alanlar olduğu tartışmasızdır.

İzmir'deki askeri alanların plan ve revizyon çalışmalarında, kentin mekânsal ve işlevsel ihtiyaçları çerçevesinde, kamu yararı ve katılım ilkesi gözetilmeli; toplumsal sorumluluk bilincinden hareketle yapılacak çalışmalar akla, bilime ve kamu yararına uygun olmalıdır.

Bilindiği üzere 6360 sayılı kanun ile kapatılan İzmir İl Özel İdaresi'ne ait mal varlıkları yerele yani İzmirliilere ait olmasına rağmen hazineye intikal ettirilmiş bu tasarruf yargı konusu olmuştur. Kentsel yaşamın sürdürülebilir gelişimi ve kamu yararı gözetilerek etkin kullanımı için bu alanların İzmir Büyükşehir Belediyesine devri en uygun seçenektir.

Bu bağlamda;

- 1 – Yukarıda belirtilen İzmir'deki askeri alanların şehir dışına taşınmasıyla ilgili yapılan bir çalışma var mıdır?
- 2 – Söz konusu askeri alanların taşınması halinde kent yaşamı için önem teşkil eden bu araziler imara açılarak konut veya ticari alan yapımına yönelik olarak mı değerlendirilecektir? Yoksa kamuya kazandırılması yönünde yaptığımız bir hazırlık var mıdır?
- 3 – Kente nefes aldırın, çoğunluğu yeşil alan olan kamuya ait bu yerleri koruması ve sosyal yaşam alanları olarak değerlendirebilmesi için İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne ve dolayısıyla İzmirliilere kazandırmayı düşünüyor musunuz?
- 4 – Şehir dışına taşınması gündemde olan askeri alanlarla ilgili düzenleme Olağanüstü Hal kapsamında çıkarılacak bir Kanun Hükmünde Kararname ile mi yapılacaktır? Yoksa, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve diğer yerel paydaşlar ile yerel kamuoyunun hassasiyetleri ve beklentileri doğrultusunda katılım ilkesi gözetilerek mi düzenlenecektir?